

vulkancic.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Назив оригинала:
THE CIRCUS OF ADVENTURE
by Enid Blyton

First published 1952 by Macmillan Children's Books, an imprint of
Pan Macmillan

Text Copyright © 1952 Hodder & Stoughton Limited

All rights reserved.

Translation Copyright © 2020 за српско издање Вулкан издаваштво

ISBN 978-86-10-03360-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ИНИД БЛАЈТОН

ЦИРКУС АВАНТУРА

Превела Звездана Шелмић

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Београд, 2020.

Садржај

1. Долазак кући	7
2. Стиже Густав	15
3. Гуси и Кики	23
4. Полазак у Мали Броклтон	31
5. Мајдан-кућица	39
6. Углавном о Гусију	47
7. Необична објава	55
8. Бил објашњава	63
9. Поподневни сусрет	71
10. Хитан позив	79
11. Догађаји током ноћи	87
12. Заробљени!	95
13. Додатни путник	103
14. Џек је сам	111
15. Мапа се показала корисном	119
16. Са циркусом	127
17. Коначно Боркен!	135
18. Правац замак	143

19. Ноћна авантура	151
20. Излаз	159
21. Смео план	167
22. Бекство!	175
23. Чувај се медведа!	184
24. Стиже јутро!	192
25. Претрес каравана	200
26. Путујући трговци	208
27. Изненађење – и план	217
28. Поново у замку Боркен!	225
29. Јако узбудљиво	233
30. „Боже, чувај краља!“	241
О аутору	251

Долазак кући

Тиха кућа више није била тиха! Четворо деце управо је стигло из интерната и уносило кофере у кућу, довикујући се. Папагајка Кики придружила се, наравно, општем узбуђењу па је гласно крештала.

„Тетка Ели! Ево нас!“, викао је Џек. „Тихо, Кики! Не чујем ни самог себе!“

„Мама! Где си?“, дозивала је Дајна. „Поново смо код куће!“

Мајка се журно појавила, широко се смешећи. „Дајна! Филипе! Нисам вас очекивала тако брзо. Луси Ен, ала си порасла! Филипе, ти просто пуцаш од здравља!“

„Не знам зашто“, насмешио се Филип и чврсто загрлио госпођу Канингам. „Храна у школи је тако грозна да је уопште не једем!“

„Увек иста прича“, насмејала се госпођа Канингам. „Здраво, Кики! Кажи: ’Како сте?’“

„Како сте!“, озбиљно је одговорила Кики и пружила леву канцицу с жељом да се рукује.

„Нови трик“, објаснио је Џек. „Али погрешна нога, стара моја. Зар још ниси научила да разликујеш лево и десно?“

„Лево, десно, лево, десно, лево, десно“, одмах је поновила Кики, одлично одржавајући ритам. „Лево, десно, лево...“

„Доста је“, прекинуо ју је Џек. Обратио се госпођи Канингам. „Како је Бил? Да ли је и он ту?“

„Хтео је да буде ту да вас дочека“, објаснила је госпођа Канингам, Билова жена. „Али јутрос су га позвали телефоном, па је ускочио у ауто и одјуррио за Лондон у највећој журби.“

Деца су уздахнула. „Надам се да није неки случај који ће морати да решава баш док смо ми на ускршњем распусту“, жалосно је рекла Луси Ен. „Бил увек има тајне задатке у најнезгоднијем тренутку!“

„И ја се надам да неће бити тако“, сложила се госпођа Канингам. „Надам се да ће ускоро телефонирати и јавити да ли се враћа кући вечерас или не.“

„Мама! Можемо ли да се распакујемо овде доле и одмах однесемо ствари у собе?“, упитала је Дајна. „Четири велика кофера не остављају баш много места за кретање.“

„Да. Али два кофера оставите доле кад их испразните“, рекла јој је мама. „Сутра идемо на пут, сви заједно!“

То је за децу била новост. Сместа су се окупили око госпође Канингам. „Ниси ништа помињала у писмима! Куда идемо? Зашто нам ниси раније рекла?“

„Заправо је то Билова идеја, није моја“, објаснила је госпођа Канингам. „Мислио је да ће нам пријати промена. И ја сам се изненадила кад је све организовао.“

„Организовао! А нама ни реч није рекао!“, чудило се Филип. „Да ли се нешто дешава? Чудно ми да Бил то уради тако изненада. Кад сам га последњи пут видео, током његове посете нашој школи, причао је шта ћемо све радити код куће за време ускршњег распуста.“

„Мислим да ту ипак нема ничег чудног“, умиривала га је мајка. „Билу падају на памет свакакве идеје, знаш.“

„Да, али куда ћемо да идемо?“, упитао је Џек, скидајући Кики са полице где је покушавала да отвори теглу са кексом.

„Место се зове Мали Броклтон“, почела је госпођа Канингам. „Врло је мирно, далеко од града. Баш као што ви волите. Можете да јурцате наоколо у старој одећи по цео дан.“

„Броклтон? Брок значи јазавац. Питам се има ли тамо јазаваца. Одувек сам желео да посматрам јазавце. Јако су љупки, као мали медведи.“

„Е онда ћеш сигурно бити срећан“, јавила се Дајна. „Вероватно ћеш донети два јазавца да ти буду љубимци и пре него што се сместимо! Бљак!“

„Јазавци су јако fine животиње“, почео је Филип. „Чисти су и имају врло јасне навике...“

Луси Ен се гласно насмејала. „Јао, значи да нису ни налик на тебе, Филипе!“

„Не прекидај ме и не причај глупости“, одвратио је Филип. „Дакле, почео сам о јазавцима...“

Нико није желео да слуша о јазавцима. Џек је имао друго питање. „Да ли има неких пристојних птица око тог Малог Броклтона?“, упитао је. „Где је то уопште? На мору?“

Џек је одувек био луд за птицама. Ако је могао да посматра птице, био је срећан и задовољан. Госпођа Канингам се насмејала.

„Ти и твоје птице, Џек, и Филип и његови јазавци! Не могу ти ништа рећи о тамошњим птицама – вероватно су исте као и другде. Е сад, шта ћемо са коферима? Треба све да се распакује. Дечаца, ви своје носите на спрат, а кофери девојчица остају да их носимо у Мали Броклтон – њихови нису баш толико изанђали као ваши!“

„Можемо ли нешто да једемо кад распакујемо ствари?“, упитао је Филип. „Умирем од глади. Школска храна је толико...“

„Да, да, већ си ми причао, Филипе“, умиривала га је мајка. „Ручак ће бити за пола сата – јесте, твоје омиљено јело – хладно печење, салата, пасуљ у парадајз-сосу, кромпир у љусци, гомила парадајза...“

„Звучи добро!“, рекли су сви углас, а Кики се премештала са ноге на ногу.

„Добро!“, поновила је. „Добро јутро, добро вече, добро, добро!“

Почело је распакивање. „Кики је у возу била ужасна“, причао је Џек, борећи се са гомилом одеће, а половина му је пала на под. „Завукла се под седиште да тражи папириће од карамела, а за то време је ушао неки фини

стари господин. Кики му је потрпала папире у манжетне од панталона – требало је да му видиш лице кад се сагнуо и видео!“

„А онда је почела да лаје као пас“, кикотала се Луси Ен, „а сироти дека је поскочио као да је неко пуцао!“

„Банг-банг!“, додала је Кики. „Еци, пеци. Обриши ноге и затвори врата.“

„О, Кики! Баш сам се ужелела тебе и твојих шашавих прича“, насмејала се госпођа Канингам. Кики је подигла кресту и пришла јој. Протрљала је главом шаку госпође Канингам као да је мачка.

„Кад год то радиш, Кики, очекујем да ћеш почети да предеш“, насмешила се госпођа Канингам и почешкала је по глави.

Распакивање је брзо завршено. Није ту било неке велике мудрости. Прљава одећа је однета у огромну корпу за веш, а остало је потрпано у фиоке.

„Не знам зашто људи дижу толику галаму око паковања и распакивања“, приметио је Џек. „Кики, вади главу из мог џепа. Каква је то сад манија за карамелама? Зар хоћеш да ти се залепе за кљун па да не можеш да причаш?“

Кики је извукла главу из џепа и победоносно закрештала. Нашла је карамелу. Сада ће уживати у одмотавању папире, а за то време ће причати сама са собом.

„Добро, сад ће неко време бити мирна“, лакнуло је Дајни. „Кики је страшно бучна кад се узбуди.“

„И ти исто“, сместа је додао Филип. Дајна га је прострелила погледом.

„Доста, вас двоје“, рекао је Џек. „Нема свађе првог дана распуста. Јао, погледајте Луси Ен, пење се уз стенице и при сваком кораку јој нешто испадне!“

Утом је зазвонио телефон. Госпођа Канингам је похитала да се јави. „То је сигурно Бил!“

И био је. Разговор је био кратак и састојао се углавном од: „Да. Не. Разумем. Ваљда. Не, наравно. Да. Да. Не, Биле. Добро. Да, објаснићу им. Видимо се увече. Довиђења.“

„Шта каже?“, питала је Луси Ен. „Хоће ли брзо доћи? Хоћу да га видим.“

„Да, доћи ће предвече, око пола шест“, рекла јој је госпођа Канингам. Деци, међутим, није изгледала нимало задовољно. Отворила је уста као да ће нешто рећи, мало је застала, па се предомислила.

„Мама, поменула си да ћеш нам нешто објаснити“, казао је Филип. „Чуо сам кад си рекла: ’Да, објаснићу им.’ Да ли нешто треба да нам кажеш?“

„Само немој рећи да је нешто страшно“, брзо је додала Луси Ен. „Бил иде са нама, зар не?“

„О, да“, рекла је госпођа Канингам. „Па, надам се да се нећете љутити, мили моји, али он јако жели да поведе још некога на одмор.“

„Кога?“, упитали су сви углас тако жустро да се госпођа Канингам изненадила.

„Не ваљда ону његову тетку?“, упитала је Дајна. „Јао, мама, немој ми рећи да је то неко због кога ћемо морати стално да пазимо како се понашамо.“

„Не, не, није“, умиривала ју је мајка. „То је дечак, мали дечак – нећак неког Биловог пријатеља.“

„Да ли га познајемо? Како се зове?“, питао је Џек.

„Бил ми није рекао име.“

„Зашто не иде својој кући преко распуста?“, љутито је питала Дајна. „Не волим мале дечаке. Зашто ми морамо да га примимо? Сигурно ће нам све покварити!“

„Наравно да неће“, прекинуо ју је Филип. „Мали дечаци морају да нас слушају, је ли тако, Џек? Имамо их пуно у школи и знамо како да изађемо с њима на крај.“

„Да, али зашто мора да иде са нама?“, није одустајала Дајна. „Зар нема своју кућу?“

„Има, али он је странац“, објаснила јој је мајка. „Послали су га у школу у Енглеској да би стекао добро образовање. Вероватно његова породица сматра како би било корисно да проведе неко време и у доброј британској породици, и да искуси како ми живимо. Осим тога, чини ми се да у овом тренутку има неких проблема код куће, неко је болестан, ако сам добро разумела.“

„Но добро, мораћемо да се снађемо“, уздахнула је Луси Ен, замишљајући веома малог дечака жељног куће и породице, и већ је била спремна да га теши и мази.

„Онда ћемо га увалити теби, Луси Ен“, гунђала је Дајна, која није волела мале дечаке, а уосталом ни мале девојчице. „Ти можеш да га гураш у колицима и да га увече стављаш у кревет!“

„Не буди смешна, Дајна. Није он толико мали!“, јавила се госпођа Канингам. „Е сад, јесте ли завршили? Време је за ручак, па идите да оперете руке и очешљате се.“

„Опери руке, очешљај косу, обриши ноге, издувај нос“, разгаламила се Кики. „Очешљај руке, издувај ноге, обриши... обриши...“

„Да, скроз си се спетљала“, насмејао се Џек. Кики му је долетела на раме и почела да га вуче за уво. Онда је зачула звук гонга, па је гласно закрештала и полетела у трпезарију. Добро је знала шта тај звук значи!

„Џек! Кики ће искључити сваки парадајз ако не припазиш!“, узвикнула је госпођа Канингам. „Иди за њом, брзо!“

Мада није било потребе да се то каже, деца су, такође, похитала у трпезарију чим се гонг огласио!

Сѣиже Гусѣав

Поподне су провели завирујући у сваки ћошак куће како би утврдили је ли дошло до неких промена, као и у претраживању баште с краја на крај да виде шта је никло од цвећа, има ли нечег зрелог за јело (нажалост, само зелена салата!) и да се Кики упозна са шест нових кокошака.

„У гостинској соби је нови тепих“, известила је Луси Ен. „Али то је изгледа једина промена. Добро је. Не волим да дођем кући и видим да се све променило. Претпостављам да ће мали дечак спавати у гостинској соби, тетка Ели?“

„Да“, рекла је госпођа Канингам. „Биће спремна за неколико минута. Иди сад код осталих у башту. Можете да берете нарцисе, ако желите. Треба нам букет у предсобљу.“

Луси Ен је весело отрчала. Почетак распуста је предиван. Први дани увек пролазе полако, а помисао на

дане и дане распуста који тек долазе довољна је да се ужива у сваком минуту.

„Луси Ен! Дођи овамо да видиш како Кики ужива!“ , позвао ју је Џек. „Погледај како се шепури пред ко-кошкама!“

Кики је седела на огради кокошињца. Шест кокошака се окупило око ње и гледало је са дивљењем.

„Ко-ко-да“, говориле су једна другој, а једна се пропела на врхове прстију и замахнула крилима као да покушава да полети. Кики је накренула главу, такође се пропела на прсте, раширила крила и стварно полетела. Спустила се право међу изненађене кокошке.

„Ко-ко-да, квооооо!“ , рекла је спремно. „Ко-ко-да, квооооо!“

„Ко-ко-да, ко-ко-да!“ , одговориле су кокошке одуше-вљено, прилазећи све ближе. Једна се чак усудила да кљуцне Кикина репна пера.

То је већ безобразлук! Кики је поигравала око збуњених кокошака, производећи звук авиона док пада. Кокошке су се окренуле и побегле ка кокошињцу, готово саплићући се једна о другу док су покушавале да све истовремено прођу кроз узана врата.

Кики је ишла за њима, поново кокодачући. Утом се са прозора јавила госпођа Канингам.

„Децо! Кокошке никад неће снети јаја уколико пустите Кики да их плаши.“

„Кики је ушла у кокошињац. Вероватно ће сести у гнездо и покушати да снесе јаја као кокошке!“ , довикнуо је Џек. „Излази напоље, Кики.“

Кики је пришла малим вратима и упитно провирила. „Пристави чајник“, рекла је помирљиво. „Ко-ко-да, квоооо!“

Долетела је Џеку на раме, а кокошке су се згледале као да им је лакнуло. Да ли смеју да изађу и кљуцкају наоколо?

„Ено комшијске мачке“, приметила је Дајна. „Сигурно је дошла да види каква је то гужва! Припази на Кики, Џек.“

„Ох, она почне да лаје ако јој се мачке превише приближе!“, објаснио је Џек. „Хајде да видимо чега има у стакленику.“

Поподне је било сунчано и пријатно, а њих четворо су уживали у „мувању около“, како је то назвао Џек. Једва су чекали да дође Бил. Тада ће породица бити на окупу – осим што ће, наравно, имати једног члана више, ако Бил стварно доведе тог дечака!

„Идем на капију да чекам Била“, објавила је Луси Ен после чаја.

„Идемо сви“, рекао је Филип. „Срећом, Бил нема сада неки тајни задатак, па ће моћи да путује са нама.“

Сви су пошли до капије имања. Кики је узбуђено дизала и спуштала кресту. И она је добро знала да чекају Била.

„Бил! Где си била?“, понављала је. „Где је Бил? Ринге ринге Бил!“

„Е јеси смешна“, рекла је Луси Ен, милујући је по врату. „Ти си прави Мили-Били!“

„То је стварно глупо тепање“, изјавила је Дајна. „И то баш сад кад очекујемо Била! Кладим се да ће Кики, чим га види, почети да виче: ’Мили-Били, Мили-Били!’“

„Мили-Били, Мили-Били!“, разгаламила се Кики. Одувек је волела речи које слично звуче. Џек ју је кврцнуо по кљуну.

„Не, Кики, прекини. Гледајте, ено долази ауто. Можда је то Бил.“

Није био Бил. Док је ауто пролазио, Кики је из свег гласа затрубила баш као аутомобилска сирена – бип-бип!

Возач се запрепастио. Нигде није било другог аутомобила. Затрубио је и он, очито мислећи да ту негде постоји скривена кривина.

А онда је Луси Ен цикнула: „Ено Била! Велики црни ауто, сав блистав! Биле, Биле!“

Имала је право. То је стварно био Биров ауто. Скрегнуо је ка капији, машући деци. Крај њега је седео неко. Да ли је то тај дечак?

Бил је отворио врата и изашао. Четворо деце се бацило на њега. „Биле! Здраво, Биле! Како си, Биле?“

„Мили-Били!“, чуло се крештање.

„Ах, добро вече, Кики!“, рекао је Бил кад му је папагајка слетела на раме. „Видим да се ништа ниси променила. Радујеш се што сам дошао да те мало доведем у ред?“

Кики је почела да кокодаче. „Немој да ми снесеш јаје за врат!“, упозорио је Бил. „Зашто кокодачеш? Где ти је мама, Дајна?“

„Ево је“, одговорила је Дајна, јер је госпођа Канингам трчала ка капији. Бил се окренуо да је поздрави, али се тог тренутка из аутомобила зачуло кашљуцање, које је значило да се на њега обрати пажња.

„Ох, за тренутак сам потпуно заборавио!“, тргао се Бил. „Довео сам госта. Да ли си им рекла, Ели?“

„Јесам, јесам. Где је он? О, у ауту. Па, помози му да изађе, Биле.“

„Хајде изађи“, рекао је Бил. Завладала је тишина док су сви гледали госта како излази из аута што је достојанственије могао.

Дечак је имао око једанаест година и потпуно црну косу, коврцаву и прилично дугачку. Очи су му такође биле црне са густим трепавицама као у девојчице. А свакако је био веома лепо васпитан.

Пошао је право ка госпођи Канингам и прихватио руку коју му је пружила. Али уместо да се рукује, он се сагнуо и пољубио јој руку! Госпођа Канингам се насмешила. Деца су запрепашћено гледала.

„Захваљујем Вам, добра госпођо“, рекао је дечак.

„Нема на чему“, одговорила је госпођа Канингам. „Да ли си ужинао?“

Пре него што ће одговорити, дечак је још мало демонстрирао лепо понашање. Пришао је Дајни, па је ухватио за руку и сагнуо се да је пољуби. Дајна је цикнула и отргла руку.

„Немој!“, узвикнула је. Луси Ен је брзо ставила руке иза леђа. Ни она није желела љубљење руке. Какав чудан дечак!

„Гуси, момче, ми се овде само рукујемо, знаш“, објаснио је Бил, покушавајући да се не смеје изразу лица девојчица. „Овај, Ели, ово је Густав Бармилево. Биће са нама две или три недеље, јер ме је његов ујак замолио да га причувам.“

Густав Бармилево се дубоко наклонио, али није више покушавао никоме да љуби руке. Бил је представио децу.

„Дајна, Луси Ен, Џек и Филип. Овај... надам се да ћете се брзо спријатељити.“

Дечаци су се руковали са Гусијем, сумњичаво га гледајући. Зар ће морати да га трпе током целог распуста?

Гуси се сваком кратко наклонио пре руковања. „Драго ми је“, рекао је. „Каква је то птица? Како се зове?“

„То је Кики“, представио ју је Џек. „Гуси, ово је Кики. Кики, ово је Гуси.“

Кики је пружио леву ногу, као и обично, да се рукује. Гуси је деловао веома изненађено, али је лепо понашање превагнуло. Пружио је руку да се рукује. Нажалост, Кики му је забила канџе у прсте, и дечак је крикнуо.

„Каква бука, каква бука!“, строго је рекла Кики. „Обриши ноге и издувај нос. Зовите доктора!“

„Прст ми крвари“, рекао је дечак дрхтавим гласом. „Гледајте, крв.“

„Зовите доктора, Поли кија, зовите доктора“, разгаламила се Кики, силно уживајући. Дечак је коначно схватио да је то папагај који говори. Заборавио је бол у прсту и запрепашћено се загледао у Кики.